УДК 8.81
DOI https://doi.org/10.32841/2409-1154.2019.43.2.20

Гайденко Ю. О.,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри англійської мови гуманітарного спрямування № 3
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ФІГУРИ СУМІЖНОСТІ В РОМАНАХ ШАРЛОТТИ БІНҐХЕМ

Анотація. Статтю присвячено опису фігур суміжності та їх репрезентації в романах Шарлотти Бінґхем. Здійснено типологізацію означених фігур, охарактеризовано їхні стилістичні функції та відсоткове співвідношення в романах авторки.

Фігури суміжності визначено як стилістичні прийоми сполучення значень одиниць одного чи різних рівнів, зокрема і їхніх виражальних значень. У реферованій статті їх класифіковано на фігури тотожності (порівняння, синоніми-замісники, синоніми-уточнювачі), фігури протилежності (антитеза, оксиморон), фігури нерівності (наростання, розрядка, каламбур, зевгма). Надано дефініції всіх вказаних вище термінів.

Зазначено, що порівняння в романах Шарлотти Бінґхем виступає засобом характеризації. З'ясовано, що характерною особливістю означених художніх творів є наявність алюзивних порівнянь. Встановлено формальні маркери порівняння в романах Шарлотти Бінґхем.

Досліджено, що в означених художніх творах наявні як синоніми-замісники, так і синоніми-уточнювачі. Виявлено, що синоніми-замісники в романах Шарлотти Бінґхем передусім слугують засобом уникнення тавтології, а синоніми-уточнювачі – вичерпного опису позначуваних явищ, дій і якостей.

Встановлено засоби формування антитез, а також структурні характеристики оксиморонів, наявних у романах Шарлотти Бінґхем. Досліджено стилістичні функції вказаних вище фігур суміжності.

Виявлено, що наростання як реалізатор градації в романах письменниці превалює стосовно розрядки, виконуючи функцію суб'єктивно-оцінної характеризації описуваного.

Здійснено типологізацію каламбурів, досліджено їх репрезентацію в романах Шарлотти Бінґхем. Встановлено, що в досліджуваних романах вон використовується для відображення емоційно-оцінного ставлення персонажів до позначуваного.

Встановлено, що в романах Шарлотти Бінґхем найменш репрезентативною фігурою суміжності є зевгма; з'ясовано її стилістичні функції.

Ключові слова: фігури суміжності, порівняння, синоніми, антитеза, оксиморон, наростання, розрядка, каламбур, зевгма.

Постановка проблеми. Сукупна стилістична значущість художнього твору формується за допомогою різноманітних стилістичних прийомів (фонетичних, морфологічних, лексичних, семасіологічних, синтаксичних). Чільне місце серед них посідають семасіологічні, зокрема фігури суміжності, утворені в результаті свідомих, цілеспрямованих естетичних пошуків автора. У межах художнього твору вони реалізують ідейний задум письменника, відображають позамовну дійсність, висвітлюють авторське ставлення до описуваного, виконують низку стилістичних функцій і слугують досягненню стилістичного ефекту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема визначення фігур суміжності та їх різновидів теоретично обґрунтувана в роботах багатьох мовознавців, зокрема: І. Арнольд [1], О. Ахманової [2], Д. Бабаєва [8], М. Брандес [3], О. Воробйової [7], Р. Джонсона [9], В. Кухаренко [4], Т. Левицької [5], Н. Лихошерст [7], О. Мороховського [7], А. Фітермана [5] та ін. Проте, незважаючи на наявність лінгвістичних досліджень, присвячених фігурам суміжності, їх репрезентація в романах англійськомовної авторки-сучасниці Шарлотти Бінґхем досі не вивчалась ані вітчизняними, ані закордонними мовознавцями, що зумовлює **актуальність цієї статті.**

Мета статті – розглянути фігури суміжності, здійснити їх типологізацію та схарактеризувати їхні стилістичні функції в романах Шарлотти Бінґхем.

Матеріалом дослідження слугували 12 222 фігури суміжності, дібрані методом суцільної вибірки з 10 романів Шарлотти Бінґхем ("In Sunshine or in Shadow" (1991 р.), "Stardust" (1993 р.), "Change of Heart" (1994 р.), "Grand Affair" (1997 р.), "The Kissing Garden" (1999 р.), "Distant Music" (2002 р.), "Magic Hour" (2005 р.), "Out of the Blue" (2006 р.), "The White Marriage" (2007 р.), "The Daisy Club" (2009 р.)).

Виклад основного матеріалу. Фігури суміжності – це стилістичні прийоми сполучення значень одиниць одного чи різних рівнів, зокрема й їхніх виражальних значень [3, с. 144]. Застосувавши класифікацію М. Брандес і М. Мороховського, до означених стилістичних прийомів відносимо порівняння, синоніми-замісники й синоніми-уточнювачі (фігури тотожності), антитезу, оксиморон (фігури протилежності), наростання, розрядку, каламбур, зевгму (фігури нерівності) [3, с. 144; 7, с. 183]. Їхнє відсоткове співвідношення в романах Шарлотти Бінґхем зображено на рис. 1.

Фігури тотожності базуються на використанні семантично еквівалентних мовних одиниць (або одиниць, що ототожнюються) на позначення того самого референта в межах певного контексту [3, с. 144; 7, с. 183].

Порівняння (7,4%) – це фігура тотожності, що полягає в уподібненні двох об'єктів (або їхніх властивостей), які належать до різних класів. Об'єкти, що порівнюються, не цілком ідентичні, а лише чимось нагадують один одного [7, с. 183], причому їх зіставлення не приводить до утворення нового поняття, адже зберігається їхня синтаксична й семантична самостійність. Отже, порівняння – це засіб характеризації, а не прямої номінації явищ.

У сучасній мовознавчій традиції розрізняються логічні й образні порівняння, проте лише другі мають стилістичну

значущість. Стилістичний ефект образних порівнянь забезпечується констатацією часткової подібності зіставлюваних слів, що зумовлено їхніми структурними характеристиками: зв'язок об'єкта й суб'єкта порівняння здійснюється на базі «третього члена» (від лат. *tertium comparationis*), який також називають основою, що містить загальну ознаку двох порівнюваних величин, пов'язаних у певну цілісність за допомогою формальних маркерів (сполучників, дієслів) [4, с. 50]. Найпродуктивнішими з них у романах Шарлотти Бінґхем є сполучники *as if* та *like*, а також дієслова *to seem, to appear* й *to look like*: *"It is also very necessary that I don't look like an unmade bed, which Mummy says I do most of the time"* [16, с. 134].

Сполучники та дієслова, що використовуються як інструменти порівняння, диктують спосіб вираження вказівки на ознаковий компонент-основу порівняння, який може маніфестуватися експліцитно (лексичними засобами) або імпліцитно (бути формально невираженим). Порівняння останнього типу характеризуються особливою стилістичною значущістю, адже їхня смислова завершеність уважається неповною: формально відсутня основа апелює до когнітивного простору читача, спонукаючи його до індивідуальної інтерпретації порівняння та відкриваючи щонайменше декілька з багатьох ознак об'єкта, який порівнюється: *And now that they watched, they saw a dark-haired, slender, angelic-looking girl who moved as ifs he was dancing, and who smiled as if the sun had come out for the first time after weeks of nothing but rain* [13, с. 11].

У романах Шарлотти Бінґхем порівняння використовуються для творення часових і просторових характеристик розгортання сюжету, відображення суб'єктивно-оцінного ставлення персонажів до реалій навколишньої об'єктивної дійсності: *The gap between what she could do, what she wanted to do, and what was on offer was about as wide as the English Channel that their se a side town and pier faced so bravely, night and day* [11, с. 26]; *"That solicitor. He was worse than useless. A bucket with a hole would have held more water than the case he made out for me"* [11, с. 28].

Характерною особливістю романів авторки є наявність алюзивних порівнянь (порівнянь, що містять пряму вказівку, авторський натяк на відомі літературні чи історичні факти, витвори мистецтва): *Fleur bowed and looked round to her teacher to find he was smiling back at her like the Cheshire Cat* <...> [10, с. 250–251]; *"I've hardly seen you, Amelia. Dashing about the place like the White Rabbit"* [15, с. 33].

Рис. 1. Відсоткове співвідношення фігур суміжності в романах Шарлотти Бінґхем (загальна кількість одиниць – 12 222, 100%)

Синоніми-замісники (26,3%) – це варіативні найменування (включаючи перифрази та гіпероніми) тих самих предмета, явища, дії, що використовуються з метою уточнення, доповнення характеристик позначуваного в новому аспекті, а також підвищення виразності висловлювання [3, с. 145].

У романах Шарлотти Бінґхем синоніми-замісники передусім слугують засобом уникнення тавтології, зосереджують увагу на повторюваному члені висловлювання чи надфразної єдності та можуть виконувати функцію додаткової характеризації позначуваного через внесення нових емоційних, експресивних, оцінних, образних відтінків. Наприклад: *And like the Cowardly Lion and the Tin Man in The Wizard of Oz, the out of work actors and the resting thespians would now be hiding interror at the mere mention of Elsie Lancaster until the Wicked Witch of the West retired once more to her kitchen* <...> [11, с. 383].

Синоніми-уточнювачі (21,3%) – це синоніми, кожен з яких, використовуючись у синтагматичному сполученні (зазвичай контактному) з іншими, виражає певний додатковий відтінок значення. Синоніми-уточнювачі реалізуються моделями «парні синоніми» та «синонімічні варіації».

Парні синоніми – це подібні за значенням синдентично об'єднані лексичні одиниці, які, виражаючи одне поняття через два, так чи інакше розширюють, деталізують основний зміст висловлювання, зокрема позначуване [3, с. 145]. У романах Шарлотти Бінґхем вони слугують продуктивним засобом вичерпного опису позначуваних явищ, дій та якостей: *Your father was a complete and utter innocent* [15, с. 121]; *Oliver was after all* <...> *pig-headed and stubborn, not to mention immensely conceited, and at the same time sensitive to a degree* [11, с. 447].

Модель «синонімічні варіації» у досліджуваних творах авторки реалізується через нанизування подібних найменувань із метою підвищення виразності відрізка мовлення: *"Mr. Arkwright is leaving now; he is coming straight out. He can't wait"* [16, с. 19]; *Obviously, judging from John Plunkett's acceptance of the situation, he had long a go made up his mind that he would have to make do with the first two and forget the thirds on, wipe him off the slate, take his name out of the family bible, or – as he had perhaps just done – simply shrug him off* [11, с. 66].

Фігури протилежності, до яких належать антитеза й оксиморон, утворюються шляхом поєднання в межах певного контексту протилежних за значенням слів, словосполучень, речень [3, с. 147].

Антитеза (28,9%) – це протиставлення двох висловлювань, що формується на основі синтаксичного паралелізму [1, с. 82] або протиставлення певних компонентів синтаксичної конструкції. Із формального погляду антитеза становить синтаксично еквівалентні паралельні конструкції, але на відміну від синтаксичного паралелізму, за якого семантична складова частина компонентів не береться до уваги, дві частини антитези мають бути семантично протилежними одна одній [4, с. 48].

В антитезах Шарлотти Бінґхем протиставлювані компоненти синтаксичної конструкції утворюють семантичну опозицію, представлену: 1) об'єктивними антонімами: *"Some people say that had there not been the Great War we would have had a revolution in England, because of all the rich folk having too much, and all the poor folk having too little* <...>*"* [14, с. 90]; 2) контекстуальними антонімами: *"The atrical enough to attract their attention, but not outrageous enough to upset the grannies"* [10, с. 374]; 3) граматичними засобами, зокрема через викори-

стання різнихособових займенників, прийменників, заперечних часток тощо: *"<...> she is as absent when she is here, as she is absent tonight when she is not here at all"* [14, с. 56]; *"I survived because of you, Amelia", he said. "Or maybe I survived for you"* [15, с. 61]; 4) антонімічними афіксами: *Elizabeth was an in-patient for six months, and an out-patient for a year* [13, с. 571]; 5) конвергентними структурами лексичного q афіксального способів: *<...> she had always found that the male of the species was never really very good at describing the female of the species, unless they were particularly voluptuous, at which point they tended to gototown and over-describe them* [16, с. 103].

У романах Шарлотти Бінґхем антитеза виступає одним із засобів характеризації психологічних особливостей персонажів, їхнього характеру та внутрішнього світу, емоційного стану, суб'єктивно-оцінного ставлення до предмета мовлення тощо. Водночас її основна стилістична функція полягає не лише е протиставленні явищ, але й їхньому прирівнюванні: антитеза зосереджує увагу читача на тому, що протиставлювані реалії утворюють діалектичну єдність. Наприклад: *<...> Oliver had grown up with Nanny and Cliffie for company, always hearing, never really seeing, signs of the other two children growing up ahead of him, far below, already grown and strong while he was still small and frail* [11, с. 79].

Оксиморон? або оксюморон (1,5%) – це сполучення протилежних за значенням лексичних одиниць, які позначають взаємовиключні поняття, створюючи ефект смислового парадоксf [2]. Окремим випадком оксиморона вважають засіб, що називається суперечністю у визначенні (від лат. *contradictio in adjecto*), що полягає в поєднанні іменника із прикметником, який має контрастне значення [6]. Із формального погляду оксиморон – це синтаксично коректне словосполучення, що складається із двох семантично несумісних слів, які зазвичай містять антонімічні семи, причому одне з них виявляє об'єктивно наявну особливість або якість референта, а друге – слугує засобом його суб'єктивної характеризації [7, с. 60]. Перебуваючи у предикативних, означальних чи обставинних відношеннях, насильно пов'язані в межах одного висловлювання члени є взаємозалежними, адже їхній сукупний зміст виводиться один з одного. Стилістичний ефект оксиморона полягає у створенні нового поняття, у розкритті глибинних якостей реалій, їхніх внутрішніх суперечностей або суперечливого, двоякого настрою чи ставлення мовця до позначуваного через поєднання непоєднуваного. Проте через широке використання оксиморон може втрачати виразність і перетворюватись на мовні штампи на зразок *pretty bad, frightfully happy* та ін.

Частка вживання оксиморона у творчості Шарлотти Бінґхем незначна, зокрема спостерігаються оксиморонні структури "Adv + Adj", із ледь відчутною семантикою несумісності і незначною стилістичною значущістю через стирання вихідного логіко-предметного значення першого компонента: *awfully good* [12, с. 32], *terribly attractive* [15, с. 305], *frightfully good looking* [11, с. 240] тощо. Вищою семантикою протиставлення володіють оксиморони авторки, структурні характеристики яких відрізняються від зазначених вище. Вони можуть реалізуватися на рівні: 1) складного слова, зокрема прикметника, як-от: *ill at ease* [13, с. 338], *happy-sad* [16, с. 371]; 2) двокомпонентних словосполучень, наприклад, *Gerald laughed humorlessly* <...>. [12, с. 44]; *<...> his mother sat in eloquent silence* [13, с. 38]; 3) трикомпонентних словосполучень: *She was hoping against hope to see David <...>* [14, с. 315–316];4) чотирикомпонентних голофрастичних структур: *<...> making sure to bump into Bill in the upstairs hall by-mistake-on-purpose, Elsie quickly stretched out and lightly touched his sleeve with one elegantly manicured hand* [11, с. 119]; 5) багатокомпонентних словосполучень: *As she reveled in the tea of sandwiches, cakes and biscuits, Arietta could not help staring at her own reflection in the window of the carriage* [16, с. 194].

Фігури нерівності представлені: 1) утвореннями, що включають близькі за значенням слова, які різняться семою інтенсивності (як-от *наростання* і *розрядка*); 2) структурами, що засновані на смисловій двозначності слів та виразів (а саме каламбур і зевгма).

Наростання, або клімакс (10,1%) – це стилістичний прийом, що полягає в інтенсифікації якості або значущості предмета, якого стосується висловлювання [8, с. 155]. Наростання ґрунтується на розміщенні (здебільшого контактному) у межах одного висловлювання слів на позначення найменування, ознак, дій певної реалії в порядку збільшення їхньої змістової вагомості, експресивності, емоційності тощо. Із формального погляду наростання (як і розрядка) – це перелік за змістом, тобто контактне синтагматичне сполучення мовних одиниць, пов'язаних одна з одною семантичним зв'язком мовної або контекстуальної подібності. Звідси стилістична значущість наростання здебільшого підкреслюється використанням паралельних синтаксичних конструкцій, саме тому В. Кухаренко називає його семантично ускладненим типом синтаксичного паралелізму [4, с. 49].

Засоби творення ефекту наростання в романах Шарлотти Бінґхем варіюються, зокрема використовуються лексичні одиниці, які, виступаючи мовними (ідеографічними) або контекстуальними синонімами та сполучаючись у межах однієї синтагми, маніфестують семантику підвищення міри чи ступеня. Ефект наростання в досліджуваних творах авторки може досягатися шляхом залучення лексичних або граматичних засобів, зокрема різних форм і часів дієслова, займенників тощо. Наприклад: *"Yetonly a short time a go you couldn't comprehend the fact that we had lost thou sands of men, let al one hundreds of thou sands – let al one millions"* [15, с. 110]; *She could say nothing, she would say nothing, she would tell no one* [14, с. 63].

Характерне для авторки підвищення стилістичної значущості наростання через використання емфатичних контактних, розширених повторів і прислівникових інтенсифікаторів міри та ступеню *certainly, really, very* тощо, а також логічне послідовне розташування понять із розширеним об'ємом: *John strolled across to his drinks tray, and made himself a gin and tonic, very, very slowly, tortuously slowly, so slowly that Gray found himself reduced to sipping his own drink <...>* [16, с. 296]; *She was tired, terribly tired, tired out by the mental battle, exhausted from trying to work out not how but why* [13, с. 303].

У романах Шарлотти Бінґхем наростання використовується для відображення: 1) суб'єктивно-оцінного ставлення до предмета мовлення: *Tom would have liked to have written back to her, but he would not, and could not afford the stamp until he had some kind of work, because not just every penny counted, but every half penny, every farthing* [12, с. 153]; 2) емоційного стану персонажів (у діалогічному мовленні), характеризуючи того самого референта в одному емоційному напрямі: *"Not a chance", he says. "Not an ice cream's chance in hell, Peter"* [10, с. 570]; *"I knew*

everything wasabit wobbly, but I had no idea it was disastrous". – "Wobbly? Wobbly? It is not wobbly Leandra, it is crashed. I am ruined, finally I am ruined!" [16, с. 283–284].

Стилістичний ефект логічно й психологічно опозиційний наростанню досягається за допомогою розрядки. Розрядка? чи антиклімакс, антиградація, низхідна (спадна) градація (2,5%) – це стилістичний прийом, що полягає у зменшенні, зниженні якості або значущості предмета, якого стосується висловлювання [8, с. 154]. Вона поділяє формальні характеристики наростання, однак її якісна відмінність полягає в тому, що під час розрядки синонімічні лексичні одиниці розташовуються в межах висловлювання в порядку низхідної семантичної значущості, емоційності, експресивності тощо. Наприклад: *Coco <...> knew from Gladys's composed expression that she must have known for years and years – well, months anyway* [11, с. 341]; *Before the Great War, only males – footmen and butlers, under-footmen and under-butlers – had worked at the Hall <...>* [14, с. 19].

Каламбур (1,9%) – це стилістичний зворот, гра слів, яка базується на комічному обіграванні повністю чи частково співзвучних слів, словосполучень, що різняться за значенням, або на зіставленні різних значень одного слова [9]. Каламбур поділяється на: 1) гру слів, засновану на полісемії; 2) гру слів, що базується на повній або частковій омонімії; 3) гру слів, засновану на співзвуччі, тобто омофонних лексичних елементах; 4) гру слів, що базується на антонімічних словах [7, с. 193]. Подібно до омонімії, омофонне співзвуччя каламбурного типу може реалізуватися двома моделями: 1) трансформацією слів у цілковито співзвучні, що приводить до утворення стилістичного прийому «парономазія» (парономасія, аномінація, паронімічна атракція), яка полягає в навмисному зближенні подібних за звучанням слів; 2) трансформацією слів у частково спізвучні, коли лише частини слів перетворюються на однакові за звучанням.

У романах Шарлотти Бінґхем зафіксовано нечисленну кількість каламбурів, що підвищує їхню стилістичну значущість. Найбільш продуктивним засобом творення каламбурів виступає третя за класифікацією група слів: омофонні лексичні елементи другої моделі. Стилістична функція каламбуру, який полягає у створенні комічного або сатиричного ефекту, робить дещо передбачуваним ситуативний контекст цієї фігури нелогічного зв'язку, яка насамперед уживається для вираження роздратування, насмішки. Гра слів у цьому разі виступає передусім засобом вираження сатири (злої, в'їдливої іронії): *"I do read the papers, Oliver. I am not completely blind to your recent activities. Not for nothing have you been dubbed "Lover Lowell" by Express Newspapers"* [11, с. 478]; *Leandra's melting of John Chantry had been masterly, or – in her case, and rather more accurately – mistressly* [16, с. 169]. Водночас каламбури третього типу використовуються авторкою для вираження суб'єктивного емоційно-оцінного ставлення персонажа і створення комічного ефекту: *"Jaw-jaw rather than war-war"* [13, с. 344]; *"As your father always says, we all spend too much time in speculation and not enough in creation"* [15, с. 29].

Випадки вживання каламбурів четвертого типу, що базуються на використанні антонімічних слів, у романах Шарлотти Бінґхем поодинокі. Їхня стилістична значущість варіюється, оскільки вони характеризуються значно нижчою й менш помітною семантикою оцінності порівняно з каламбурами третього типу: *"[...] A white marriage would keep you both safe, and in the black!"* [16, с. 49]; *"Are you still determined to brutally murder my leading man?" – "No, no", Oscar corrected her. "Lewis Paine is not a leading man, Elizabeth. Lewis Paine is a misleading man"* [13, с. 68].

Перший тип каламбуру презентовано незначною кількістю синтагм, серед яких: *Nevertheless their expressions, low key in keeping with their Low Church beliefs, were those of people of substance* [12, с. 32]; *But while it had all looked ideal on paper and in the papers, Freddie had always nursed a doubt that their match might not be quite as perfect as described* [10, с. 46].

Зевгма (0,1%) – це фігура мовленнєвого комізму, що полягає у зведенні двох семантично непоєднуваних іменників стосовно одного дієслова [4, с. 25]. Так, згідно із Т. Левицькою й А. Фітерманом, вона виникає, коли «два або більше однорідні члени виконують функцію додатка стосовно одного дієслова, з яким вони не можуть одночасно поєднуватися парадигматично <…>, тому відбувається зіткнення двох значень – прямого і переносного, вільного та лексично зв'язаного» [5]. Зосереджується увага й на тому, що елементи цієї фігури характеризуються правильним граматичним зв'язком [11, с. 213], водночас стилістичний ефект зевгми обернено пропорційний семантичній неоднорідності об'єднаних елементів.

Випадки використання зевгми в романах Шарлотти Бінґхем поодинокі, а її стилістична функція полягає у привертанні уваги читача до певного відрізка тексту і створенні комічного ефекту: ***"I'll leave my flat mate Hart a note to wake her when he gets in, and he can take the flak, savez?" – "But will he?" – "Hart? Hart will take anything from flak to your best evening jacket*** <...> [16, с. 319].

Висновки. У романах Шарлотти Бінґхем фігури суміжності представлено передусім антитезою (28,9%), синонімами-замісниками (26,3%) та синонімами-уточнювачами (21,3%), рідше – наростанням (10,1%), порівнянням (7,4%), розрядкою (2,5%), каламбуром (1,9%), оксимороном (1,5%), а зевгма є найменш репрезентативною (0,1%). У досліджуваних художніх творах фігури суміжності виконують низку стилістичних функцій, проте передусім використовуються для акцентуації уваги на певному текстовому відрізку, вичерпного опису позначуваних явищ, дій чи якостей, відображення суб'єктивно-оцінного ставлення до предмета мовлення, створення комічного ефекту.

Перспективи подальшого дослідження вбачаємо у вивченні фігур суміжності в текстах інших англійськомовних авторів у межах жанру роману, а також інших жанрів художньої прози не тільки англійськомовних авторів, але й письменників усього германського ареалу.

Література:

1. Арнольд И. Стилистика. Современный английский язык. 4-е изд., испр. и доп. Москва : Флинта ; Наука, 2002. 384 с.
2. Ахманова О. Словарь лингвистических терминов. Москва, 2004. URL: http://www.classes.ru/grammar/174.Akhmanova/source/worddocuments/_51.htm (дата звернення: 13.01.2018).
3. Брандес М. Стилистика немецкого языка. Москва : Высшая школа, 1983. 271 с.
4. Кухаренко В. Практикум по стилистике английского языка. Москва : Флинта ; Наука, 2009. 184 с.
5. Левицкая Т., Фитерман А. Проблемы перевода. URL: https://www.academia.edu/34588172/Левицкая_Т.Р._Фитерман_А.М._Проблемы_Перевод (дата звернення: 10.01.2018).
6. Литературная энциклопедия : в 11-ти т. / под ред. В. Фриче, А. Луначарского. Москва : Издательство Коммунистической академии,

Советская энциклопедия, Художественная литература. URL: http://sbiblio.com/biblio/content.aspx?dictid=149&wordid=1179820 (дата звернення: 09.01.2018).
7. Стилистика английского языка / А. Мороховский и др. Киев : Вища школа, 1984. 241 с.
8. Babayev J. Diminution and overstatement in stylistic devices. *Problems of Modern Science and Education.* Moscow : Problems of Science, 2015. № 12 (42). P. 153–155.
9. Johnson R. The Semantic Structure of the Joke and Riddle : Theoretical Positioning. *Journal of the International Association for Semiotic Studies.* Vol. 14. Iss. 2. URL: https://www.degruyter.com/view/j/semi.1975.14.issue-2/semi.1975.14.2.142/semi.1975.14.2.142.xml (дата звернення: 09.01.2018).
10. Bingham C. Change of Heart. London : Bantam Books, 1994. 469 p.
11. Bingham C. Distant Music. London : Bantam Books, 2002. 576 p.
12. Bingham C. Magic Hour. London : Bantam Books, 2005. 416 p.
13. Bingham C. Stardust. London : Bantam Books, 1993. 576 p.
14. Bingham C. The Daisy Club. London : Bantam Books, 2009. 480 p.
15. Bingham C. The Kissing Garden. London : Bantam Books, 1999. 624 p.
16. Bingham C. The White Marriage. London : Bantam Books, 2007. 480 p.

Haidenko I. Figures of confignity in the novels by Charlotte Bingham

Summary. The article has been devoted to the description of figures of co-occurrence and their representation in the novels by Charlotte Bingham. The above mentioned figures have been classified, their stylistic functions and percentage ratio in the novels by Charlotte Bingham have been characterized.

Figures of co-occurrence have been defined as stylistic devices based on the combination of (expressive) meanings of units that belong to the same or different language levels. Figures of co-occurrence have been classified in the reviewed article into figures of identity (simile, synonymous replacements, specifying synonyms), figures of contrast (antithesis, oxymoron) and figures of inequality (climax, anti-climax, pun, zeugma). Definitions of the abovementioned terms have been given.

It has been revealed that in the novels by Charlotte Bingham simile is used as a characterization means. It has been ascertained that allusive similes are characteristic of Charlotte Bingham's novels. Formal markers of simile have been described.

It has been researched that Charlotte Bingham's novels include both synonymous replacements and specifying synonyms. It has been ascertained that synonymous replacements are used as a key means to avoid tautology. It has been revealed that specifying synonyms are used primarily to provide comprehensive description of phenomena, actions and qualities specified.

The article outlines devices of antithesis formation and structural characteristics of oxymoron represented in the novels by Charlotte Bingham. Stylistic functions of antithesis and oxymoron have been researched.

It has been ascertained that in the novels by Charlotte Bingham climax prevails against anti-climax. It has been researched that in the author's novels climax is used to give subjective and evaluative description of phenomena.

Classification of pun has been given and representation of its varieties in the novels by Charlotte Bingham has been outlined. It has been ascertained that in the novels by Charlotte Bingham pun is used to represent emotive and evaluative attitude of characters towards described phenomena.

It has been ascertained that zeugma is the least frequent figure of co-occurrence in the novels by Charlotte Bingham. Its stylistic functions in the author's novels have been outlined.

Key words: figures of co-occurrence, simile, synonyms, antithesis, oxymoron, climax, anti-climax, pun, zeugma.